Snáithe 3 | Teacht in Inmhe

Toradh Foghlama 3.6:	Ba cheart go mbeadh an scoláire ábalta a aithint nuair a bhíonn leithcheal á dhéanamh ar dhaoine agus na scileanna a theastaíonn a thaispeáint chun dlúthpháirtíocht a léiriú i réimse cásanna.
Réamhfhoghlaim:	TF 3.5 an mhuinín agus na scileanna a theastaíonn a léiriú le bheith mar dhuine dá chuid féin agus a bheith in ann seasamh dó féin agus do dhaoine eile, fiú má bhíonn air seasamh amach ón slua.

Cad é an fhoghlaim is tábhachtaí?

Cruthaíodh Toradh Foghlama 3.6 toisc go ndéantar leithcheal go minic ar dhaoine óga nó go bhfeiceann siad leithcheal á dhéanamh, agus ní mór dóibh a bheith ábalta é sin a aithint agus freagra sábháilte a thabhairt air i réimse comhthéacsanna.

Cuireann sé sin leis an bhfoghlaim in OSPS na Sraithe Sóisearaí a bhaineann le dul i ngleic le hiompar ionsaitheach nó bulaíochta. Sa tsraith shinsearach, tá sé mar aidhm ag Toradh Foghlama 3.6 a chur ar chumas an scoláire tuiscint níos doimhne a fháil ar an dinimic atá i bhfeidhm nuair a fheiceann sé leithcheal á dhéanamh nó nuair a dhéantar leithcheal de chineál ar bith air, agus tá sé mar aidhm aige tacú le daoine óga na scileanna agus dearcthaí riachtanacha a fhorbairt chun dlúthpháirtíocht a léiriú le daoine aonair nó le grúpaí a ndéantar leithcheal orthu.

Príomhthéarmaí

Cuireann na hAchtanna um Stádas Comhionann toirmeasc ar **idirdhealú** ar fhorais inscne, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh, aoise, míchumais, gnéaschlaonta, cine, creidimh agus ballraíochta den Lucht Siúil. Féadtar dul i ngleic leis an toradh foghlama seo ó thaobh na bhforas sin, cé nach meastar go ndéanfaí plé ar gach foras thuas. Is féidir leis an scoláire plé a dhéanamh ar an leithcheal a bhaineann leis féin.

Is gealltanas eiticiúil é an **dlúthpháirtíocht** do thacú le daoine eile, go háirithe leo siúd a ndéantar éagóir orthu. Dá bhrí sin, leagtar béim ar an idirspleáchas daonna agus ar an tacaíocht fhrithpháirteach seachas do leas féin. Imríonn sé ról lárnach maidir leis an gcomhtháthú sóisialta a chothú agus an ceartas sóisialta a chur chun cinn. Éilíonn an dlúthpháirtíocht an ionbhá, mar gan an ionbhá, ní féidir fulaingt daoine eile a aithint, ní bhíonn tionchar ag fulaingt daoine eile ort agus ní spreagtar thú chun seasamh leo. Is ionann an dlúthpháirtíocht agus an ionbhá faoi lán seoil.

Cuir chuige atá le meas agus an toradh foghlama seo á theagasc:

- Éilíonn an dlúthpháirtíocht dhá chúinse – aithint na héagóra agus an toilteanas do leas cúng féin a chur ar leataobh ar mhaithe le tacú le duine nó le grúpa eile. I dtús báire, agus tú ag pleanáil don OSPS, roghnaigh acmhainní, scéalta agus fianaisí a chabhróidh chun cur le feasacht an scoláire ar chásanna leithcheala.
- Tacaigh leis an scoláire smaoineamh lasmuigh dá fhráma tagartha féin, ionas gur féidir leis tuiscint a fháil ar na bealaí ar a ndéantar leithcheal ar dhaoine/ghrúpaí ar leith agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith aige sin orthu. Aithin, gan bhreithiúnas, gur féidir é a bheith deacair an taithí sin a fheiceáil nó a thuiscint ón taobh amuigh. Déan plé ar na bealaí ar ar féidir linn foghlaim faoi, agus tuiscint a fháil ar, thaithí leithcheala nach mbaineann lenár dtaithí féin.

- Is ionann an dlúthpháirtíocht agus a aithint go bhféadfaimis a bheith mar chuid de ghrúpa a bhfuil cumhacht nó buntáistí ar leith ag baint leis, rudaí nach bhfuil ag daoine eile. Ní hionann a bheith go maith as agus gan bheith ag streachailt i do shaol ar chor ar bith. Is éard atá i gceist leis ná go bhfuil roinnt dúshlán ann nach mbeidh ort cuimhneamh orthu nó a bheith buartha fúthu riamh, mar gheall ar an duine atá ionat agus na deiseanna saoil atá agat.
- Mínigh coincheap an trasnachais agus spreag an scoláire lionsa trasnach a ghlacadh. Is éard atá i gceist leis sin ná ceist a chur conas a thrasnaíonn cine, aicme, inscne agus tréithe ar leith eile a chéile agus céard atá i gcoiteann acu. Dá bharr sin, d'fhéadfadh taithí a bheith ag duine ar chineálacha éagsúla leithcheala nó neamhionannais ag an am céanna, ag brath ar a bhféiniúlachtaí difriúla agus céanna m.sh. cúlra eitneach/cultúrtha, cumais/míchumais, cúlra eacnamaíoch, aois, inscne, gnéaschlaonadh, srl.
- Agus plé á dhéanamh ar bhealaí éagsúla chun seasamh le daoine, spreag an scoláire smaoineamh faoin méid a chabhródh leis an duine nó leis an ngrúpa i ndáiríre. Seachain cuir chuige nach aon chabhair iad (fiú go neamhbheartaithe) nó a d'fhéadfadh náire a chur ar an duine nó ar an ngrúpa a bhfuiltear ag iarraidh cabhrú leo, chomh maith le gníomhartha a d'fhéadfadh sábháilteacht an duine a chur i mbaol.

Ceisteanna féideartha le hiniúchadh tríd an toradh foghlama seo

- Cá bhfuil na cásanna inar féidir an leithcheal a fheiceáil inár saol laethúil?
- Cén tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag an leithcheal sin ar an duine a bhfuil leithcheal á dhéanamh air agus ar a theaghlaigh agus a phobail?
- Céard iad na bealaí praiticiúla ar ar féidir linn cur in aghaidh an leithcheala agus cur leis an gcothroime agus leis an ionchuimsiú inár scoileanna agus sa tsochaí?
- Céard iad na scileanna a theastaíonn chun an dlúthpháirtíocht a chur in iúl? Cén chaoi ar féidir linn iad sin a fhorbairt?
- Cé hiad na luachanna a bhfuil an dlúthpháirtíocht bunaithe orthu?

Foghlaim leantach fhéideartha ó TF 3.6

Scrúdú a dhéanamh ar an gcaoi a mbuanaítear dearcthaí dearfacha agus dochracha faoi chúrsaí inscne sna meáin, ar líne agus sa tsochaí agus plé a dhéanamh ar straitéisí chun aghaidh a thabhairt ar na dearcthaí agus na hinsintí dochracha sin agus iad a athrú (TF **2.4**) Plé a dhéanamh ar bhealaí agus bealaí a cheapadh chun cásanna sóisialta a bhainistiú, ina bhféadfadh do shláinte agus do shábháilteacht féin, nó sláinte agus sábháilteacht duine eile a bheith i mbaol (TF **1.10**)

Téigh chuig Uirlisí Úsáide OSPS le haghaidh acmhainní an tseomra ranga nasctha le TF 3.6